

СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **«ГІГІЄНА ТВАРИН»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Рік навчання: 1-й, семестр 2-й

Кількість кредитів ECTS: 4 кредити

Назва кафедри: кафедра ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к с.-г. наук, доцент Пікула Оксана Анатоліївна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

Nikolacha7777@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Гігієна тварин» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 62 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисципліни: «Мікробіологія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Розведення тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Молоко і молочні продукти», «Конярство», «Технологія виробництва продукції свинарства», «Технологія виробництва молока і яловичини».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Гігієна тварин» формує уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з технології виробництва і переробки продукції тваринництва. Здобувач освоює основні положення гігієни повітряного середовища і кормів, гігієни води і ґрунту, санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень та профілактичні заходи до утримання тварин та спеціальну гігієну в галузі тваринництва.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Гігієна тварин» накопичення теоретичних знань та набуття практичних навичок із планування, організації і проведенні

санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо збереження здоров'я тварин і птиці.

Завдання вивчення дисципліни

Засвоєння здобувачами базових понять дисципліни, вивчення основ механізмів дії щодо впливу факторів зовнішнього середовища та мікроклімату на організм тварин; гігієнічних нормативів і правил до умов утримання, годівлі та догляду за тваринами; оволодіння принципами розміщення тварин у приміщеннях, планування ферм і її структурних підрозділів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК:

СК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

СК5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

СК13. Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.

ПРН5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПРН6. Впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього

середовища.

ПРН11. Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

ПРН19. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Предмет і завдання гігієни тварин. Історія розвитку гігієни тварин.	2	2	2
2.	Гігієнічне значення хімічного складу повітря	2	2	10
3.	Гігієнічне значення і оцінка фізичних властивостей повітря	2	2	10
4.	Теплообмін між організмом і довкіллям. Загартування, адаптація та акліматизація тварин.	2	2	10
5.	Етологія тварин. Стреси та їх профілактика.	2	2	10
6.	Водопостачання тваринницьких ферм та забезпеченість пасовищ	2	2	5
7.	Кормозабезпеченість та особливості систем годівлі тварин і птиці	2	1	5
8.	Зоогігієнічні вимоги до умов утримання великої рогатої худоби	2	1	5
9.	Гігієна вирощування телят, ремонтного і відгодівельного молодняку врх	2	2	5
10.	Зоогігієнічні вимоги до умов утримання свиней	2	2	5
11.	Зоогігієнічні вимоги до умов утримання коней	2	2	5
12.	Системи утримання сільськогосподарської птиці	2	2	5
13.	Системи утримання овець і кіз	2	2	5
14.	Системи утримання хутрових звірів і кролів	2	2	5
15.	Гігієна утримання бджіл та вимоги до ставкового рибництва	2	2	5
Всього		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (реферату).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	28	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання рефератів та презентації за заданою проблемною тематикою)	12	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Букалова Н.В., Козій В.І., Лясота В.П., Богатко Н.М., Утеченко М.В. Нормативне забезпечення забою великої рогатої худоби (добробут тварин, якість і безпека продукції): навчальний посібник. Біла Церква. 2019. 182 с

2. Захаренко М.О., Засекін Д.А., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Соломон В.В., Димко Р.О. Гігієна тварин. Київ. ФОП Ямчинський О., 2023. 240 с.

3. Захаренко М.О., Ібатуллін І.І., Поляковський В.М., Михальська В.М., Кривенок М.Я., Чепіль Л.В. Утримання і гігієна тварин. Навчальний посібник. Київ. ФОП Ямчинський О.В., 2021. 457 с.

4. Поліщук В.М., Засекін Д.А., Білько Т.О., Поляковський В.М., Соломон В.В. Гігієна та особливості транспортування тварин і продукції тваринництва. К.: Центр учбової літератури. 2020. 520 с.

5. Поляковський В.М., Чепіль Л.В. Спеціальна гігієна тварин. Навчальний посібник. Київ. ТОВ «Центр поліграфії» КОМПРИНТ». 2017. 568 с.

Додаткова література

1. ВНТП-АПК-01.05. Відомчі норми технологічного проектування. Скотарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми). К.: Міністерство аграрної політики України, 2005. 111 с.

2. ВНТП-АПК-02.05. Відомчі норми технологічного проектування. Свинарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми). К.: Міністерство аграрної політики України, 2005. 98 с.

3. ВНТП-АПК-03.05. Відомчі норми технологічного проектування. Вівчарські і козівничі підприємства. К.: Міністерство аграрної політики України, 2005. 87 с.

4. ВНТП-АПК-04.05. Відомчі норми технологічного проектування. Підприємства птахівництва. К.: Міністерство аграрної політики України, 2005. 90 с.

5. Демчук М.В., Чорний М.В., Захаренко М.О. Гігієна тварин : Підручник. Друге видання. Харків. 2006. 520 с. Д

6. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” № 1264-ХІІ від 25.06.91.

7. Захаренко М.О. Санітарно-гігієнічні вимоги до води та водопостачання сільськогосподарських підприємств. Навчальний посібник. Вінниця: Видавничий центр ВНАУ, 2011. 244 с.

8. Захаренко М.О., Засекін Д.А., Шевченко Л.В. Методичний посібник до проведення лабораторних занять з дисципліни «Ветеринарна санітарія та гігієна», для студентів факультету ветеринарної медицини. Київ. 2014. 217 с.

9. Захаренко М.О., Яремчук О.С., Варпиховський Р.Л. Каталог законодавчих актів та ДСТУ. Навчальний посібник. Вінниця. 2011. 176 с.

10. Yaremchuk O.S., Pikula O.A. Keeping dry cows and heifers in sections equipped with combiboxes or on deep bedding and their alternatives. *Modern engineering and innovative technologies*. 2022. № 23. Part 1. P. 126-140 DOI:10.30890/2567-5273.2022-23-01

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit23-01-017>

11. Pikula O.A. Microclimate parameters at different ways of keeping fattening young stock. *Modern engineering and innovative technologies*. 2022. Is. 24. Part 1. P. 110–124 DOI: 10.30890/2567-5273.2022-24-01-005

Інформаційні ресурси

1. <https://vetevent.online>
2. <http://www.nbuu.gov.ua/node/5879>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1041617-10>
4. <http://svynarstvo.in.ua/>
5. <http://agroua.net/animals/>
6. <http://www.horses.dp.ua/>
7. <http://www.kazequestrian.org/>
8. <http://www.agro-business.com.ua/>
9. <http://www.milkua.info/uk/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	15
8	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 2	30
9	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні

права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни